

WETEN, LATEN ZIEN EN VERBETEREN

CONVENANT VERANTWOORD GOUD

Medio vorig jaar ondertekende de Federatie Goud en Zilver het IMVO-convenant Verantwoord Goud, samen met de overheid en een aantal andere organisaties. De goudsector in Nederland zet zich met dit convenant gezamenlijk in voor een internationaal verantwoorde goudketen. En dat betekent dat in de hele keten - van winning tot en met recycling - mensenrechten, milieu en biodiversiteit beter worden gerespecteerd.

Door: Joke Sants

Alhoewel het meeste goud voor sieraden in Nederland uit recycling komt, is het belangrijk dat het nieuwe goud dat gebruikt wordt afkomstig is van mijnen die verantwoord werken.

NIET GOED TE HERLEIDEN

Voor het winnen van goud geldt dat niet altijd goed te herleiden is waar dit gebeurt, wat er gebeurt en hoe dit gebeurt. Het is in kleine mijnen soms slecht gesteld met mensenrechten en milieu. Grote mijnen kunnen zorgen voor milieu- en maatschappelijke problemen zoals kinderarbeid en corruptie. En de productie van goud levert soms geld op voor de financiering van gewelddadige conflicten.

NOODZAAK

Dit alles is een aantal keren uitgebreid in de media aan de orde gekomen. Veel leden maakten zich hier ernstig zorgen over, met name omdat de aandacht zich vooral op de sieraden- en horlogebranche vestigde. Hieruit bleek de noodzaak om de kennis over de herkomst van goud te vergroten en de transparantie van de goudketen te bevorderen, zowel voor de ondernemer zelf als voor de consument.

GROTE IMPACT

Het Convenant Verantwoord Goud, dat naast de FGZ ook getekend is door het Nederlands Gilde van Goudsmiden, draagt bij aan kleine veranderingen die op wereldniveau grote impact moeten hebben. Het convenant heeft drie pijlers: weten, laten zien en verbeteren. Door vragen aan leveranciers te stellen kunnen de risico's in de keten in kaart worden gebracht. Met die kennis kunnen plannen gemaakt worden voor verbeteringen om te zorgen dat goud op een verantwoorde manier wordt verkregen. De Federatie Goud en Zilver heeft om die reden een gedragscode opgesteld die de leden helpt met het stellen van die vragen en daarmee het bevorderen van de transparantie in de keten (zie kader). Juweliers en goudsmiden kunnen zo hun klanten goed informeren over de herkomst van het goud dat verwerkt is in hun producten.

In sommige, meest kleine mijnen wordt kwik gebruikt om goud uit erts te halen. Op de foto doen de mannen dit met veiligheidshandschoenen aan, maar het gebeurt ook wel met blote handen. De mijnwerkers worden elke dag blootgesteld aan giftige kwikdampen. Als de wind verkeerd staat inhaleren ook de mensen in de omringende dorpen deze dampen. Bovendien worden de restanten van het gebruikte kwik met water weggespoeld en komen ze in het rivier- en drinkwater terecht. Hierdoor ontstaat een grote kans op kwikvergiftiging. (Bron: Solidaridad)

POSITIVE IMPACT PROJECTS

Alhoewel in Nederland het goud van verantwoorde bronnen komt en er dus eigenlijk geen fout goud ingekocht wordt, elders in de wereld gebeurt dit wél. Om daar – ook als Nederlands bedrijf dat zich verantwoordelijk voelt voor de hele keten – invloed op uit te oefenen zijn speciale projecten, Positive Impact Projects, gestart. Lees als voorbeeld hiervan op pagina 72-73 het artikel over het project in Oeganda dat tot doel heeft kinderarbeid in de kleinschalige mijnbouw te bestrijden. Door goud te kopen via een Positive Impact Project kun je ook als bedrijf in een relatief kleine branche meewerken aan het verbeteren van de complete goudketen. Een belangrijk aandachtspunt bij deze projecten is dat het goud in de praktijk verkrijgbaar moet zijn voor bijvoorbeeld de goudsmeden in de branche.

GEDRAGSCODE VOOR JUWELIERS EN GOUDSMEDEN

De Nederlandse sieradenbranche doet het goed; het grootste deel van het goud dat gebruikt wordt voor sieraden en horloges is gerecycled of gekocht via gecertificeerde mijnen. Evengoed wil de branche een bijdrage leveren aan verbeteringen in de internationale goudsector. Voor deze bijdrage heeft de branche de medewerking nodig van zoveel mogelijk vakgenoten. Grote bedrijven worden gestimuleerd het convenant Verantwoord Goud te tekenen, kleinere bedrijven die lid zijn van de NJU of de VGZ kunnen een gedragscode ondertekenen die speciaal voor dit doel is opgesteld (bestaande leden zijn niet verplicht te tekenen, nieuwe leden wel).

WAT WORDT ER VAN U VERWACHT?

Juweliers en goudsmeden die de gedragscode ondertekenen werken ernaartoe dat het goud dat zij verkopen op verantwoorde wijze verkregen is. Wat wordt er van u verwacht als u deze code tekent?

- Ieder jaar informeert u bij uw goudleveranciers of zij kunnen aantonen dat zij de OESO-richtlijnen op dit gebied naleven (hiervoor zijn voorbeeldbrieven verkrijgbaar);
- Deze informatie geeft u door aan de FGZ (die dit vervolgens – geanonimiseerd – deelt met de SER);
- U informeert uw medewerkers over de gedragscode en de eventuele gevolgen voor hun werkzaamheden (zodat de klanten geïnformeerd kunnen worden over de herkomst van het goud dat u verkoopt);
- U maakt kenbaar dat u de gedragscode volgt (door deze op uw website te plaatsen);
- U staat open voor de mogelijkheid om goud te kopen uit de speciale positive impact-projecten die uitgevoerd worden onder het convenant.

TEKENEN?

Bent u ook overtuigd dat we de handen ineen moeten slaan en ons gezamenlijk sterk moeten maken om goud van verantwoorde bronnen te kopen en dat de consument kunnen laten zien? Onderteken dan de gedragscode. U vindt deze op www.fgz.nl. Naast de code, met het formulier dat u kunt ondertekenen, vindt u hier verder een toelichting en achtergrondinformatie m.b.t. de te volgen instructies en een statement voor op uw website.

SAMEN STAAN WE STERKER

Uiteraard is het van groot belang dat zo veel mogelijk bedrijven in de sieraden- en horlogebranche hun steentje bijdragen aan het verbeteren van de goudsector. Samen staan we immers sterker. Ook andere branches binnen de goudsector leveren een bijdrage. Zo ontwikkelt Fairphone samen met Philips, Solidaridad, Stop Kinderarbeid, Unicef en Fairtrade een project om kinderarbeid in kleine mijnen aan te pakken. De verwachting is dat andere partijen zich hierbij aansluiten. Closing the Loop werkt in Afrika aan een goed inzamelsysteem voor mobiele telefoons om ook daar het goud verantwoord terug te winnen.